

**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
W POZNANIU**

Poznań, dnia 14 stycznia 2020 r.

3001-IWW1.0921.13.2019.6
UNP 3001-19-156451

Egzemplarz nr 1

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE	
Sporządzone na podstawie art. 46 i art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. nr 185, poz. 1092 ze zm.).	
Nazwa i adres kontrolowanego urzędu	
Urząd Skarbowy Poznań-Winogrody ul. Wojciechowskiego 3/5 60-685 Poznań	
Naczelnik kontrolowanego urzędu	
Pan Ewa Link-Petrykowska.	
Imienne upoważnienie do przeprowadzenia kontroli	
Upoważnienie nr 20/2019 z dnia 26 kwietnia 2019 r. wydane przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu. Upoważnienie nr 23/2019 z dnia 4 czerwca 2019 r. wydane przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu.	
Wpis do książki kontroli	
Kontrola w trybie zwykłym wpisana pod pozycją nr 1/2019.	
Koordynator kontroli – imię, nazwisko i stanowisko służbowe	
Elżbieta Holewińska - główny ekspert skarbowy.	
Kontrolerzy – imię, nazwisko i stanowisko służbowe	
1.	Elżbieta Holewińska - główny ekspert skarbowy,

Krajowa Administracja
Skarbowa

2.	Agata Wciórka – kierownik Działu IWW1.
Data rozpoczęcia czynności kontrolnych	6 maja 2019 r.
Data zakończenia czynności kontrolnych	19 lipca 2019 r.
Tryb kontroli	
Zwykły.	
Zakres kontroli	
Przedmiot kontroli	Wykorzystanie plików JPK oraz narzędzi informatycznych (ACL, WERYFIKATOR, WRO-System) w czynnościach sprawdzających i kontrolach podatkowych oraz ewidencjonowania ich wyników w systemach informatycznych.
Okres objęty kontrolą	Od 10 października 2018 r. do dnia kontroli.
Ocena skontrolowanej działalności	
<p>Pozytywna pomimo stwierdzonych nieprawidłowości:</p> <p>Ocena została oparta na podstawie ocen cząstkowych dotyczących poszczególnych zagadnień objętych tematem kontroli. Oceny dokonano na podstawie próby objętej badaniem w oparciu o przedłożone dokumenty źródłowe oraz dane szczegółowe, wynikające z systemów informatycznych przeprowadzonej w toku kontroli weryfikacji zasadności pobrań i wykorzystania JPK, z uwzględnieniem udzielonych wyjaśnień.</p> <p>Pozytywnie ocenia się działania Urzędu, kierowanego przez Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Winogrady, w zakresie wykorzystania plików JPK i narzędzi informatycznych w toku kontroli podatkowych i czynności sprawdzających.</p> <p>Organ na bieżąco, poza pojedynczymi przypadkami, podejmował czynności sprawdzające w zakresie weryfikacji niezgodności z raportów JPK oraz analizy złożonych w ich wyniku korekt plików JPK_VAT i deklaracji VAT. Przypadki późniejszego (po 1,5 miesiąca od raportu JPK) podejmowania pierwszych czynności podyktowane były niskim poziomem ryzyka SKORP podatnika i bardzo dużą liczebnością rekordów do zweryfikowania.</p> <p>Bez zbędnej zwłoki Organ podejmował niezbędne działania zmierzające do zbadania zasadności zadeklarowanego przez podatnika zwrotu podatku VAT, w tym dokonywał szczegółowej analizy, przeprowadzając dodatkowe czynności sprawdzające z udziałem podatnika. We wszystkich zbadanych sprawach aktywnie korzystano z WRO-System, fakt</p>	

wykorzystania plików JPK odzwierciedlano, odpowiednio w aktach spraw i systemach informatycznych.

Wszystkie zbadane przypadki pobrań JPK_VAT przez pracowników Urzędu były związane z realizacją zadań służbowych pracownika. Nie stwierdzono przypadku pobrania pliku JPK przez pracownika dla osób zatrudnionych w Urzędzie nie będących użytkownikami Aplikacji WRO-System.

Postępowania na wniosek podatnika, z wniosku o przedłużenie terminu złożenia JPK prowadzono z uwzględnieniem wymogów Ordynacji podatkowej oraz sprawnie, kierując się celem – realizacja miernika – czasu trwania postępowań na wniosek podatnika.

Stwierdzono wypracowane zasady działań, w tym dobrej współpracy i informacji między komórkami Urzędu w zakresie działań z plikami JPK, czy postępowania na wniosek podatnika w zakresie przedłużenia terminu do złożenia JPK_VAT.

Pozytywnie ocenia się działania Urzędu w przypadku uporczywego nieskładania plików JPK_VAT i braku kontaktu z Urzędem (wykreślenia z rejestru podatników VAT).

Według danych z Poltax KONTROLA aktywnie korzystano w kontrolach podatkowych z plików JPK składanych obligatoryjnie i pobieranych w toku kontroli na żądanie Organu.

W badanej próbie we wszystkich kontrolach podatkowych, w których można było wykorzystać pliki JPK_VAT, były one wykorzystane.

Nieprawidłowo sporządzano dokumentację: wezwanie i protokół pobrania danych elektroniczne w zakresie JPK na żądanie Organu. W toku kontroli wzór wezwania został zmodyfikowany.

Stwierdzono, liczne uchybienia dotyczące ewidencjonowania kontroli podatkowych w Poltax KONTROLA w zakresie wprowadzania ustaleń z wykorzystania w toku kontroli plików JPK i innych narzędzi informatycznych. W konsekwencji, często korzystano z „opcji specjalnych” w zakresie odtwierdzania postępowań. Wystąpiły niezgodności pomiędzy danymi w systemie informatycznym a danymi w Informacjach Naczelnika w zakresie wykorzystania plików JPK, kierowanych do Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu.

Uprawnienia do WRO-System, zostały nadane pracownikom w prawidłowym zakresie. Stwierdzono aktywne korzystanie przez pracowników objętych badaniem, poza 1 przypadkiem, z aplikacji WRO-System i JPK Lunetka.

Wszyscy pracownicy komórek SKP i SKA odbyli zalecone szkolenie dotyczące JPK na Platformie ATENA2.

Stwierdzone uchybienia i nieprawidłowości mogą wynikać z dużego obciążenia pracą, braku staranności pracowników rejestrujących ustalenia z kontroli w systemie informatycznym, niedostatecznego wykorzystania kontroli funkcjonalnej i mogą wskazywać na potrzebę zwiększenia nadzoru. Uchybienia wynikają też z nieprawidłowej praktyki dotyczącej wezwania podatników o dane elektroniczne (JPK) i dokumentowania ich poboru.

Temat realizowanej kontroli nie został określony jako ryzyko w Urzędzie Skarbowym Poznań-Winogrady. Rejestr ryzyk IAS na 2019 r. nie zawiera zdefiniowanego ryzyka odpowiadającego tematowi kontroli.

DOKONANE USTALENIA STANU FAKTYCZNEGO

1. Informacje dotyczące kontroli zewnętrznych oraz informacje przesyłane do wiadomości Izby Administracji Skarbowej

Na podstawie zapisów Książki kontroli Urzędu Skarbowego Poznań-Winogrady nie stwierdzono kontroli dotyczących badanego obszaru, prowadzonych przez zewnętrzne organy kontroli. Nie wpłynęły informacje sygnałne w zakresie kontrolowanego tematu.

2. Uregulowania wewnętrzne w kontrolowanym zakresie

2.1 Regulaminy organizacyjne

Zakres zadań komórek organizacyjnych, zasady organizacji pracy, zakres nadzoru sprawowanego przez Naczelnika i jego Zastępców, zostały określone w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Skarbowego Poznań-Winogrady, stanowiącym załącznik nr 23 do Zarządzenia nr 15/2017 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 9 marca 2017 r., zmienionego Zarządzeniem nr 24/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 27 lutego 2018 r.

2.2 Procedury wewnętrzne dotyczące kontrolowanego zakresu

W kontrolowanym okresie w Urzędzie Skarbowym Poznań-Winogrady obowiązywały następujące uregulowania dotyczące badanych zagadnień:

- Wewnętrzna Procedura Postępowania nr 17/2017 Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Winogrady z dnia 18 maja 2017 r. w sprawie prowadzenia kontroli podatkowej, w której uregulowano m.in. wykorzystywanie aplikacji WERYFIKATOR i/lub dane zawarte w JPK,

- Wewnętrzna Procedura Postępowania nr 11/2018 Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Winogrady z dnia 7 sierpnia 2018 r. w sprawie dokonywania zwrotów podatku od towarów i usług, w której zawarto uregulowania dotyczące wykorzystania aplikacji WRO-System i aplikacji Lunetka,
- Wewnętrzna Procedura Postępowania nr 12/2018 Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Winogrady z dnia 17 grudnia 2018 r. w sprawie dokonywania zwrotów podatku od towarów i usług, w której zawarto uregulowania dotyczące wykorzystania aplikacji WRO-System i aplikacji Lunetka.

Naczelnik Urzędu Skarbowego Poznań-Winogrady, do dnia kontroli, nie wydał odrębnych wewnętrznych uregulowań w zakresie czynności sprawdzających dotyczących raportów o niezgodnościach w JPK_VAT.

3. Wykorzystanie plików JPK oraz narzędzi informatycznych (WERYFIKATOR, ACL, WRO-System) w czynnościach sprawdzających i kontrolach podatkowych

3.1 Czynności sprawdzające

3.1.1 Wykorzystanie WRO-System w czynnościach sprawdzających i obsługa raportów JPK_VAT

- Pracownicy SKA1 (Pierwszy Referat Czynności Analitycznych i Sprawdzających) posiadają dostęp do aplikacji WRO-System, w celu realizacji nałożonych zadań w zakresie analizy informacji sygnałnych oraz typowania podmiotów do kontroli lub czynności sprawdzających.

W ramach prowadzonych analiz zasadą jest wykorzystywanie raportów analitycznych z modułu Analizer, informacji z modułów Skarbiec, Transakcje, Ocena podatnika VAT. Przy analizowaniu sprawy pracownik odnotowuje fakt pobrania pliku pisemnie na sporządzonych wydrukach w zakresie obsługi raportów JPK_VAT i przedkłada propozycję rozstrzygnięcia sprawy przełożonym. Jednocześnie prowadzone są przez pracowników, którzy pobrali pliki JPK_VAT miesięczne rejestry pobranych plików ze wskazaniem numeru sprawy jakiej dotyczą oraz daty ich pobrania. Rejestry przedkładane są bezpośredniemu kierownikowi, który weryfikuje zgodność danych wykazanych w rejestrach z wydrukiem statystyki wykorzystania aplikacji WRO-System wygenerowanym z aplikacji przez pracowników.

- Obsługą raportów JPK w Urzędzie Skarbowym Poznań-Winogrady zajmują się:

- Drugi Referat Czynności Analitycznych i Sprawdzających SKA2,
- Czwarty Referat Czynności Analitycznych i Sprawdzających SKA4 (*obsługa raportów JPK w zakresie podatników deklarujących zwroty podatku VAT*),
- Wieloosobowe Stanowisko Wymiany Informacji Międzynarodowej SKM (*weryfikacja raportów JPK - raport R.3.2*).

Wszyscy pracownicy SKA2 posiadają dostęp do aplikacji WRO-System w celu realizacji zadań związanych z czynnościami analitycznymi i sprawdzającymi w zakresie obsługi raportów.

Po udostępnieniu raportów w aplikacji WRO-System rekordy pobierano niezwłocznie po umieszczeniu raportu w systemie. W stosunku do rekordów z raportów JPK przekazywanych jak i udostępnianych we WRO-System, w pierwszej kolejności weryfikowano właściwość miejscową podatnika. W przypadku wystąpienia podmiotu, który nie podlegał właściwości miejscowej Organu, przekierowywano podmiot, wg właściwości miejscowej. Następnie, przeprowadzano czynności analityczne pozwalające ustalić, czy nieprawidłowości wskazane w raporcie JPK zostały usunięte (*reakcja podatnika na powiadomienie centralne lub samodzielna korekta błędu*). Do podatników, którzy nie zostali powiadomieni o nieprawidłowościach ze szczebla centralnego, z Urzędu wysyłano wezwanie, lub kontaktowano się z podatnikiem telefonicznie. W przypadku podmiotów, które zostały powiadomione ze szczebla centralnego, weryfikowano czy wskazane nieprawidłowości zostały usunięte. Jeśli dany rekord został wyjaśniony, zamykano sprawę (*obsługa rekordu we WRO-System*), jeśli nie - wysyłano wezwanie do podatnika. Po wysłaniu wezwań (lub po wezwaniach telefonicznych albo mailowych) monitorowano usunięcia nieprawidłowości i podejmowano dalsze działania, w zależności od stanu faktycznego, zmierzające do zakończenia sprawy. Pliki JPK pobierano również z aplikacji JPK_Lunetka, co następowało w związku z faktem, że pliki JPK w aplikacji JPK_Lunetka były wcześniej niż w aplikacji WRO-System.

Po przeprowadzeniu czynności analitycznych lub sprawdzających rekord opisano - *edycja zakończona*. W Urzędzie stosowano praktyki pozwalające przełożonym na stały monitoring stanu obsługi raportów JPK.

Weryfikacji obsługi raportów JPK w Urzędzie Skarbowym Poznań-Winogrady dokonano na próbie:

- 3 spraw z Raportów R.0 - Podmioty, które nie złożyły JPK_VAT, po 1 za kwiecień, maj i sierpień 2018 r.,
- 4 spraw z Raportów R2 – Podatnicy składający pliki JPK-VAT, którzy w swych rozliczeniach

uwzględnili faktury wystawione przez podmioty nieposiadające na dzień wystawienia dokumentu otwartego obowiązku w podatku VAT – po 1 za lipiec, wrzesień 2018 r. i 2 za październik 2018 r.,

- 1 sprawy z Raportu R.4 "Odwrotne obciążenie" za listopad 2018 r.,
- 1 sprawy z Raportu R.1.1 za marzec 2018 r.,
- 2 spraw z Raport R.1.2 – po 1 za sierpień 2018 r. i za październik 2018 r.,
- 1 informacji otrzymanej z Urzędu Skarbowego w Lesznie, w związku z obsługą raportów JPK przez tamtejszy Urząd. Czynności weryfikacyjne wobec kontrahenta podjęto i przeprowadzono bezzwłocznie. Ustalenia nie skutkowały zmianą rozliczeń podatkowych w VAT.

W badanej próbie 3 spraw z Raportów R.0 stwierdzono:

- w 2 przypadkach pierwsza czynność podjęta bezzwłocznie, po dniu powzięcia informacji o braku wypełnienia przez podatnika obowiązku w zakresie złożenia JPK_VAT. W wyniku czynności Urzędu został złożony zaległy JPK_VAT,
- w 1 przypadku pierwszej czynności dokonano po upływie 2 tygodni od dnia powzięcia informacji o braku wypełnienia przez podatnika obowiązku w zakresie złożenia JPK_VAT. W związku z brakiem reakcji ze strony podatnika wystosowano kolejne wezwania. Nie zastosowano środków dyscyplinujących, gdy podatnik nie zgłasza się bez podania przyczyny na kolejne wezwania Organu. W efekcie działań Urzędu podatnik złożył zaległy JPK oraz deklarację VAT-7.

We wszystkich przypadkach prawidłowo udokumentowano i terminowo zarejestrowano czynności w systemach informatycznych Urzędu.

W badanej próbie 4 spraw z Raportów R.2 stwierdzono:

- w 1 przypadku pierwsza czynność wobec podmiotu (niski SKORP) dokonana po upływie niespełna miesiąca od daty powzięcia informacji o niezgodnościach na raporcie, bieżąco przeprowadzono analizę dokumentów podatnika, zweryfikowano, czy kontrahent złożył JPK i wykazał weryfikowaną fakturę,
- w 3 przypadkach (niski SKORP) pierwsza czynność dokonana z opóźnieniem, po upływie 1,5 miesiąca od daty powzięcia informacji o niezgodnościach na raporcie, bieżąco przeprowadzono kolejne czynności, w tym analizę otrzymanych materiałów i bezzwłocznie, po ustaleniu okoliczności wskazujących na możliwe nieprawidłowości podatkowe po stronie

wystawcy faktury, przesłano informację i materiały do Urzędu właściwego dla wystawcy faktury.

Zgodnie z pismami Departamentu Poboru Podatków Ministerstwa Finansów DPP4.8022.88.2017 z dnia 8 czerwca 2017 r. oraz DPPT4.8622.29.2018 z dnia 7 marca 2018 r. (przekazanym przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu do Urzędu Skarbowego pismem z dnia 8 marca 2018 r. nr 3001-ICK.4022.44.2018.1) weryfikacja Raportu R.2 jest zadaniem priorytetowym. Zdaniem Urzędu termin pierwszych działań w sprawie wynikał z bardzo dużej liczby rekordów do obsłużenia i z zalecenia, by w pierwszej kolejności obsłużyć podmioty o wysokim poziomie ryzyka SKORP. W okresie od 10 października 2018 r. do 30 kwietnia 2019 r. Urząd był obowiązany podjąć różnego rodzaju działania wobec 10.902 rekordów.

- w 2 przypadkach z raportu R.2, w toku czynności sprawdzających niedostatecznie zweryfikowano uprawnienie podatnika do podatku naliczonego z faktur wystawionych przez podatników nie posiadających otwartego obowiązku podatkowego. Jednakże Urząd, na etapie weryfikacji rekordu z raportu przesłał sprawy do właściwych dla wystawcy faktur, Urzędów Skarbowych, z prośbą o przekazanie informacji zwrotnej w przypadkach wskazujących na nieprawidłowości po stronie podmiotu z raportu. Pozyskane informacje i materiały będą podstawą dalszych działań Organu wobec nabywców.

Przeprowadzone czynności analityczne i czynności sprawdzające z udziałem podatnika i wykorzystaniem JPK_VAT udokumentowano oraz bieżąco ujęto i zatwierdzono w systemach informatycznych Urzędu. Informacje zwrotne zgodne ze stanem faktycznym.

W pozostałej próbie stwierdzono:

- Raport R.4 "Odwrotne obciążenie" w wyniku czynności Urzędu podatnik złożył korektę deklaracji VAT-7 i plik JPK, w której wykazał przedmiotową fakturę.
- Raport R.1.1 za marzec 2018 r., prowadzono czynności w sprawie (*na termin realizacji raportu sprawa w toku*), podatnik złożył korekty plików JPK za wymagane okresy. Dokonano weryfikacji - brak rozbieżności w podatku naliczonym.
- Raport R.1.2 za październik 2018 r. i za sierpień 2018 r., przeprowadzono czynności, w wyniku których wyjaśniono rozbieżności.

Ponadto komórki SKA2 i SKA3 (Drugi i Trzeci Referat Czynności Analitycznych

i Sprawdzających) wykorzystuje WRO-System do innych czynności sprawdzających wynikających z zadań danej komórki (*poza czynnościami sprawdzającymi prowadzonymi do deklaracji VAT z wykazaną nadwyżką podatku naliczonego nad należnym do zwrotu na rachunek bankowy*). W ramach prowadzonych czynności wykorzystywano informacje z modułów aplikacji WRO-System: Analizer, Transakcje, Ocena podatnika VAT. W szczególnych przypadkach pobierano plik JPK danego podatnika. W Urzędzie, w okresie kontrolowanym, funkcjonowały rozwiązania dla potrzeb wewnętrznej weryfikacji zasadności pobrań plików JPK.

3.1.2 Wykorzystanie WRO-System dla weryfikacji zasadności zwrotu podatku VAT

Zadania w zakresie weryfikacji zasadności zwrotu podatku od towarów i usług w Urzędzie Skarbowym Poznań-Winogrady realizuje Czwarty Referat Czynności Analitycznych i Sprawdzających (SKA4).

Wszyscy pracownicy komórki SKA4 posiadają dostęp do aplikacji WRO-System w celu badania zasadności zwrotu podatku VAT, w tym przeprowadzania czynności sprawdzających lub/i analitycznych oraz obsługi raportów JPK, gdy niezgodność w raportach dotyczy podmiotów występujących o zwrot podatku od towarów i usług na rachunek bankowy podatnika. Pracownicy mają dostęp do danych podatników pozostających we właściwości tut. Organu podatkowego w zależności od posiadanych uprawnień. Dostęp do danych podatników pozostających poza właściwością Urzędu Skarbowego Poznań-Winogrady (*kontrahenta weryfikowanego podatnika*) następował za zgodą Pierwszego Zastępcy Naczelnika, przy użyciu funkcjonalności „Autoryzacja dostępu” w aplikacji WRO-System. W ramach prowadzonych analiz zasadności zwrotu podatku VAT wykorzystywano przede wszystkim raporty analityczne z modułu Analizer, informacje z modułów Skarbiec, Transakcje, Ocena podatnika VAT. Dla każdej deklaracji podatkowej ze zwrotem podatku sprawdzano w aplikacji WRO-System (moduł Analizer) zgodność podatku należnego i podatku naliczonego w pliku JPK z deklaracją oraz sporządzali Ocenę ryzyka podatkowego VAT. Czynności związane z weryfikacją zasadności zwrotu podatku od towarów i usług reguluje Wewnętrzna procedura postępowania nr 12/2018 Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Winogrady z 17 grudnia 2018 r. w sprawie dokonywania zwrotów podatku od towarów i usług, w której wskazano zakres wykorzystania aplikacji WRO-System. Deklaracje VAT z wykazaną kwotą podatku do zwrotu w wysokości powyżej 3.000 zł przekazywano przełożonemu do określenia przeznaczenia danego zwrotu

(czynności sprawdzające, kontrola podatkowa, akceptacja zwrotu czy zlecenie wykorzystanie aplikacji WRO-System przy badaniu zasadności danego zwrotu w zakresie szerszym niż reguluje to ww. procedura).

W wyniku weryfikacji 9 badanych spraw stwierdzono aktywne korzystanie z WRO-System (z raportów analitycznych z modułu Analizer, z modułów Skarbiec, Transakcje, Ocena podatnika VAT). W każdym przypadku deklaracji podatkowej z wykazaniem zwrotem podatku VAT sprawdzano w aplikacji WRO-System (moduł Analizer) zgodność podatku należnego i podatku naliczonego w pliku JPK z deklaracją VAT. Sporządzano Ocenę ryzyka podatkowego podatnika VAT. W toku realizowanych czynności sprawdzających, czy analitycznych stosowano się do Wewnętrznej procedury postępowania nr 12/2018 Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Winogrady z 17 grudnia 2018 r. w sprawie dokonywania zwrotów podatku od towarów i usług w tym, we wskazanym zakresie wykorzystania aplikacji WRO-System do analizy zasadności zwrotu podatku VAT.

3.2 Kontrole podatkowe z wykorzystaniem JPK i programu WERYFIKATOR (Urząd nie posiadał licencji ACL)

W Urzędzie Skarbowym Poznań-Winogrady zadania w zakresie kontroli podatkowej realizowało łącznie 11 pracowników komórki SKP. Za kontrolowany okres przeprowadzono łącznie 20 kontroli podatkowych, w tym w 16 kontrolach wykorzystano pliki JPK_VAT (ustalenia WJPKV), oraz w 12 kontrolach wykorzystano pliki JPK na żądanie w innych strukturach niż JPK_VAT (ustalenie WJPKZ - WJWB, WJPKP, WJMAG, WJEWP, WJFA, WJKR). Nadzór bezpośredni nad pobraniem i wykorzystaniem pobranych z programu WRO-System plików JPK jak i otrzymanych plików na żądanie Organu sprawuje kierownik Działu SKP, poprzez okresowe analizy tabeli „Pobrane pliki JPK_VAT”, realizację kontroli funkcjonalnych.

Dane w systemie informatycznym Poltax KONTROLA wskazują na intensyfikację wykorzystania w kontrolach podatkowych plików JPK zarówno składanych obligatoryjnie, jak i przekazywanych na żądanie Organu. Realizacja kontroli podatkowych za badany okres z wykorzystaniem plików JPK przekazywanych obligatoryjnie, w stosunku do liczby kontroli ogółem wynosiła 80%. Realizacja kontroli z wykorzystaniem plików JPK przekazywanych na żądanie Organu w stosunku do liczby kontroli ogółem wynosiła 60%. Powyższe świadczy o aktywnym (liczebnie) korzystaniu w kontrolach podatkowych z plików JPK zarówno obligatoryjnych, jak i na żądanie.

W odniesieniu do badanej próby 8 kontroli podatkowych stwierdzono:

- Późne pobieranie plików JPK dla potrzeb prowadzonej kontroli w stosunku do daty jej wszczęcia (w skrajnym przypadku pobrano pliki JPK_VAT z WRO-System w dniu poprzedzającym zakończenie kontroli).
- W okresie objętym badaniem w Urzędzie Skarbowym Poznań-Winogrody nie korzystano z nowej funkcjonalności JPK_Lunetka, umożliwiającej pozyskanie JPK na żądanie. Nie występowało do ICK1 z takim wnioskiem. Zdaniem Kierownika SKP korzystano z innych metod pozyskiwania danych (pendrive). W związku z żądaniem dostarczenia danych źródłowych w formie pliku JPK na nośniku danych, nie informowano podatnika o możliwości przekazywania takich danych przez bramkę Ministerstwa Finansów. Pismem z dnia 14 grudnia 2018 r. nr 3001-ICK1.041.21.2018.2, UNP 3001-18-150115, w nawiązaniu do pisma nr 3001-ICK1.041.17.2018.9 z dnia 11 listopada 2018 r., przesłanym do Naczelników Urzędów Skarbowych woj. wielkopolskiego, Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu informował o uruchomieniu nowej funkcjonalności aplikacji JPK_Lunetka, umożliwiającej pozyskiwanie plików JPK, przekazanych przez bramkę Ministerstwa Finansów, składanych przez podatników na żądanie organów podatkowych w trakcie m.in. kontroli podatkowych. W załączeniu pisma przesłano formularz „wniosek o pobranie pliku JPK na żądanie”.
- Nieprawidłowo sporządzano wezwania o przekazanie danych w formie elektronicznej (*bez określenia jaki konkretnie JPK i za jaki okres należy przekazać, wymieniano wszystkie struktury, w części wezwań nie wskazano adresata, daty do której należy przekazać JPK, brak pouczenia o sankcji za niezastosowanie się do wezwania przez osoby obowiązane do przekazania plików JPK*).
- Wadliwie sporządzono protokoły pobrań danych elektronicznych w formie JPK (*brak wymaganych elementów identyfikujących pobrany plik i jego rozmiar, brak sum kontrolnych, nie korzystano z GeneratoraSUM do lutego 2019 r i w kolejnych miesiącach z GenJPK*).
- Lakonicznie opisywano w protokołach kontroli wykorzystanie plików JPK przekazywanych obligatoryjnie jak i na żądanie.
- Brak wydruków (*zapisów elektronicznych*) analiz z wykorzystaniem programu

WERYFIKATOR czy Excel. W protokołach brak informacji, że żądano JPK w innych strukturach i wskazania z jakich powodów podatnik odmówił ich udostępnienia.

- Brak jakiegokolwiek dokumentacji potwierdzającej wykorzystanie powtarzalnych skryptów, pozwalających na realizację testów merytorycznych i technicznych.

W efekcie brak możliwości zweryfikowania: kiedy, jaki plik JPK, za jaki okres pobrano, w jakim zakresie zweryfikowano dany JPK, w tym JPK na żądanie o strukturze JPK_WB, JPK_KR, JPK_FA. Także z jakich testów weryfikacji technicznej, wewnętrznej spójności danych oraz testów merytorycznej zgodności danych JPK, stanowiących załącznik do opracowania Departamentu Kontroli i Analiz Ekonomicznych z października 2017 r., korzystano. Jakże były wyniki analiz, wnioski i ewentualne kolejne badania dla zweryfikowania prawidłowości rozliczeń, czy uchwycenia podejrzanych transakcji, kiedy po pobraniu danych kontrolujący przystąpili do ich analizy i za pomocą jakich narzędzi analitycznych (WERYFIKATOR, Excel). Lakoniczność opisu w protokołach tego zagadnienia i brak dokumentacji (*walidacja, weryfikacja techniczna, merytoryczna analiza danych*) nie pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, że w Urzędzie stosowano zasady kontroli z wykorzystaniem Jednolitego Pliku Kontrolnego określone w podręczniku „Zasady kontroli z wykorzystaniem Jednolitego Pliku Kontrolnego (JPK), Ministerstwo Finansów, październik 2017 r.”

W związku ze zdiagnozowaniem nieprawidłowości na etapie pobierania plików JPK na żądanie w Urzędzie zmodyfikowano wzór wezwań i zalecono obowiązek korzystania z GenJPK oraz zalecono precyzyjne określanie pobranych danych elektronicznych w toku kontroli.

Wykorzystanie programu WERYFIKATOR w kontrolach podatkowych

W Urzędzie Skarbowym Poznań-Winogrady w badanym okresie przeprowadzono łącznie 20 kontroli podatkowych, w tym 17 kontroli z wykorzystaniem programu WERYFIKATOR. Wykorzystanie programu WERYFIKATOR miało miejsce we wszystkich 16 kontrolach przeprowadzonych z wykorzystaniem plików JPK_VAT i 1 kontroli w zakresie podatku CIT (*dla analizy JPK_KR*).

W odniesieniu do badanej próby, jak wskazano wyżej, nie przedłożono dokumentacji wynikowej z wykorzystania programu WERYFIKATOR dla analizy plików JPK. W aktach

kontroli podatkowej wzmiankowano o korzystaniu z tego programu. Nie zachowywano w żadnej formie (*papierowej, elektronicznej*) i nie archiwizowano danych z przeprowadzonych testów i analiz pobranych plików JPK. Na dzień kontroli przeprowadzanej na podstawie upoważnienia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu brak dokumentacji pozwalającej kontrolującemu na dokonanie oceny, czy przeprowadzone kontrole podatkowe w Urzędzie Skarbowym Poznań-Winogrady spełniają kryteria uzasadniające zaliczenie badanych kontroli podatkowych do e-kontroli. Ponadto, jak wskazano powyżej w aktach kontroli brak wezwań i protokołów pobrań plików JPK jednoznacznie określających jakie pliki JPK (*jakie struktury i za jaki okres, JPK_WB z którego rachunku bankowego*) pobrano na żądanie Organu.

Uwzględniając stan faktyczny wynikający z przedstawionych do kontroli dokumentów i wyjaśnień kierownika Kontroli odstępuje od oceny, co do spełnienia definicji e-kontroli w stosunku do badanych spraw z ustaleniem WKNI.

4. Ewidencjonowanie czynności sprawdzających z wykorzystaniem JPK, kontroli podatkowych z wykorzystaniem JPK i programu WERYFIKATOR w systemach informatycznych i informacje o ich wykorzystaniu

4.1 Ewidencjonowanie czynności sprawdzających w systemach informatycznych

Stosownie do zalecenia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu (*pismo z dnia 10.07.2017 r., znak sprawy 3001-ICK.4022.97.2017.1.*) czynności sprawdzające ewidencjonowano w systemie e-ORUS z kodem JPKVAT.

W odniesieniu do badanej próby w 2 przypadkach stwierdzono brak zaewidencjonowania czynności sprawdzających w e-ORUS. Brakujące wpisy zostały uzupełnione (*Informacja Kierownika Działu SKA z dnia 29 lipca 2019 r.- e-mail*). Pozostałe czynności prawidłowo i terminowo zaewidencjonowano oraz zatwierdzano wpisy w Ewidencji e-ORUS.

4.2 Ewidencjonowanie kontroli podatkowych z wykorzystaniem pliku JPK i programu WERYFIKATOR w Poltax KONTROLA

W Urzędzie Skarbowym Poznań-Winogrady za badany okres zaewidencjonowano 17 kontroli podatkowych z wykorzystaniem innych narzędzi informatycznych (WERYFIKATOR), 16 kontroli z wykorzystaniem JPK_VAT składanych obligatoryjnie (WJPKV) i 12 kontroli z wykorzystaniem plików JPK na żądanie Organu (WJPKZ) oraz 5 kontroli z ustaleniem WJODM (odmowa przekazania pliku JPK).

W odniesieniu do wybranej próby stwierdzono uchybienia i nieprawidłowości w zakresie

ewidencjonowania ustaleń z kontroli podatkowych:

- bardzo często korzystano z „opcji specjalnych” (w badanej próbie 8 na 8 spraw) - odtwierdzając postępowania w Poltax KONTROLA, uprzednio zweryfikowane i zatwierdzone, celem zmiany wprowadzonych ustaleń, w tym za zakończony okres sprawozdawczy (*m.in. anulowanie ustaleń dotyczących JPK, dopisywanie ustaleń w zakresie JPK i kontroli z wykorzystaniem innych narzędzi informatycznych WERYFIKATOR*).
- w jednym przypadku postępowanie kontrolne, pomimo zakończenia kontroli podatkowej, przekazania akt z kontroli i zatwierdzenia w systemie w 2018 r., na dzień kontroli DIAS posiadało status „S” Skończone.

Powyższe wynika z odtwierdzenia postępowania (7 maja 2019 r.) w 2019 r. celem modyfikacji ustaleń wprowadzonych i zatwierdzonych w 2018 r.

- ustalenia w zakresie JPK, WKNI, WJODM nie przypisano do kontrolowanego obszaru,
- dane w systemie informatycznym w zakresie realizowanych kontroli podatkowych z wykorzystaniem plików JPK_VAT i JPK na żądanie były niezgodne z Informacjami Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Winogrady z wykorzystania plików JPK, przekazanymi do Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu, co wskazano w dalszej części Wystąpienia.
- inne błędy w zakresie ewidencjonowania kontroli:
 - niekompletne ustalenia w zakresie wykorzystania JPK i WERYFIKATOR, w tym:
 - o wprowadzenie WJKPZ (wykorzystanie pliku JPK na żądanie) bez określenia z jakiej struktury pliku JPK korzystano - pominięcie ustalenia w zakresie określenia formatu pobranego pliku JPK lub wprowadzenie ustalenia w zakresie struktury pliku JPK bez ustalenia WJKPZ),
 - o błędne ustalenie w systemie (anulowanie ustaleń po kolejnej weryfikacji).

4.3. Informacje przekazywane do Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu o zakończonych kontrolach, czynnościach i postępowaniach, w których wykorzystano dane pobrane w formie JPK_VAT i JPK w innych strukturach

Weryfikacją objęto Informacje Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Winogrady za okres IV kwartału 2018 r. (*informacja w wielkościach narastających*) i za I półrocze 2019 r.:

- sprawozdanie za okres 01.01.2018 do 31.12.2018

Informacja przekazana do Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu (e-mail z dnia 7 stycznia

2019 r., godz. 12:29), została zaakceptowana i podpisana przez Panią Naczelnik 7 stycznia 2019 r.

- sprawozdanie za okres od 01.01.2019 r. do 30.06.2019 r.

Informacja przekazana do Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu (e-mail z dnia 5 lipca 2019 r., godz. 11:31), została zaakceptowana i podpisana przez Panią Naczelnik 5 lipca 2019 r.

Stwierdzono rozbieżności pomiędzy danymi z systemów informatycznych a informacjami przekazanymi do Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu w ramach sprawozdawczości. W toku kontroli, dnia 16 lipca 2019 r. zwrócono się o wyjaśnienie do Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Winogrady. Pani Naczelnik, na podstawie wyjaśnień kierownika SKP, odniosła się do poszczególnych pozycji, będących przedmiotem zapytania. W Urzędzie przeprowadzono weryfikację danych w aktach kontroli i w systemie informatycznym Urzędu w zakresie wykorzystania plików JPK_VAT oraz plików JPK przekazywanych na żądanie Organu. Skorygowano ustalenia poprawiając błędy w systemie informatycznym i skorygowano sprawozdania.

5. Realizacja obowiązku odbycia szkolenia e-learningowego dotyczącego JPK; inne szkolenia w zakresie tematyki kontroli

5.1 Realizacja obowiązku odbycia szkolenia e-learningowego

Stosownie do obowiązku wynikającego z zalecenia Departamentu Poboru Podatków Ministerstwa Finansów (pismo z dnia 8 listopada 2017 r., nr DPPT1.8622.1.2017 oraz z dnia 6 grudnia 2017 r., nr DPPT4.8622.26.2017) i przypomnienia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu (pismo z dnia 11 grudnia 2017 r., nr 3001 – ICK.4022.198.2017.2. oraz z dnia 2 listopada 2018 r., nr 3001-IZK4.141.1094.2018) wszyscy pracownicy komórek SKA i SKP zajmujący się obsługą JPK_VAT w Urzędzie Skarbowym Poznań-Winogrady, odbyli obowiązkowe szkolenie na Platformie ATENA2.

5.2 Inne szkolenia w zakresie tematyki kontroli

Ponadto, pracownicy Urzędu Skarbowego Poznań-Winogrady w 2018 roku i w I kwartale 2019 r. uczestniczyli w licznych szkoleniach dotyczących JPK: narady szkoleniowe w Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu, szkolenia kaskadowe, spotkanie koordynatorów w siedzibie Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu w dniu 30 stycznia 2018 r., przekazanie informacji ze spotkania koordynatorów, które odbyło się w dniach 11-12.02.2019 r. w Krakowie,

a także szkolenie warsztatowe JPK-EXCEL, przeprowadzone w dniu 10 stycznia 2018 r. (prowadzący - Naczelnik Urzędu Skarbowego, uczestnicy – pracownicy Działu SKA), narady robocze w komórce SKP i inne szkolenia, warsztaty dotyczące JPK obsługi raportów.

6. Uprawnienia do systemów

6.1 Uprawnienia do WRO-System

Badanie przeprowadzono na podstawie raportu – „Upewnienia w aplikacji WRO-System – US Poznań-Winogrady”. W odniesieniu do badanej próby stwierdzono, że pracownicy Urzędu Skarbowego Poznań-Winogrady na dzień kontroli posiadają upewnienia odpowiadające wykonywanym przez nich zadaniom. Żaden z pracowników komórki SKA i komórki SKP nie posiadał upewnienia do modułu WIERZYTELNOŚCI. Stosowano się do zaleceń Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu, zawartych w piśmie nr 3001-ICK.4022.176.2017.1, UNP 3001-17-121787 z dnia 30 października 2017 r. w zakresie nadawania upewnienia do aplikacji WRO-System, które wskazują, że cyt. „Ze względu na szeroki zakres informacji zawarty w ww. aplikacji posiadane przez pracowników upewnienia do poszczególnych jej modułów winny mieć swoje odzwierciedlenie w zakresach czynności i służyć wykonywaniu powierzonych zadań służbowych, w ramach pracy w konkretnych komórkach organizacyjnych”.

W wyniku analizy ostatnich logowań do Systemu, stwierdzono, poza 1 przypadkiem, bieżące korzystanie z WRO-System. W dalszej części Wystąpienia przedstawiono wynik weryfikacji w zakresie prawidłowości pobrań plików JPK_VAT z WRO-System.

6.2 Upewnienia do JPK_Lunetka

W Urzędzie Skarbowym Poznań-Winogrady 11 pracowników posiada upewnienia do JPK_Lunetka, co w jest wystarczające dla prawidłowej realizacji zadań.

7. Wnioski o odroczenie terminu do złożenia plików JPK_VAT

Do Urzędu Skarbowego Poznań-Winogrady za kontrolowany okres wpłynęło 6 wniosków o odroczenie terminu do złożenia plików JPK_VAT, z czego 2 wnioski zostały przekazane wg właściwości do Urzędu Skarbowego Poznań-Grunwald, a 4 wnioski o odroczenie terminu do złożenia JPK_VAT zostały załatwione przez Organ:

- w 2 przypadkach wydano decyzje określające nowy termin do złożenia JPK (zgodnie z wnioskiem strony odracząc termin do złożenia JPK_VAT),

- w 2 przypadkach wydano postanowienie o pozostawieniu bez rozpatrzenia (nie uzupełniono wniosku).

Badano akta 2 spraw (1 sprawa zakończona wydaniem decyzji określającej nowy termin do złożenia pliku JPK_VAT i 1 sprawa zakończona postanowieniem o pozostawieniu bez rozpatrzenia), w których stwierdzono prawidłowe i sprawne działanie Organu, uwzględniające miernik szybkości wydawania rozstrzygnięć na wniosek podatnika. Rozstrzygnięcia, zgodne są ze stanem faktycznym sprawy.

8. Zawiadomienia do komórki ds. Karnych skarbowych, czynny żal

W Urzędzie Skarbowym Poznań-Winogrady, w przypadku uchylania się podatnika od prawidłowego wypełniania obowiązków w zakresie składania plików JPK_VAT, sporządzano i kierowano do komórki SKK (Wieloosobowe Stanowisko Spraw Karnych Skarbowych) „Karty informacyjne o ujawnieniu popełnienia czynu zabronionego z Kodeksu karnego skarbowego”.

– Za kontrolowany okres sporządzono i przekazano 35 Kart, w związku z nie składaniem plików JPK-VAT, czym naruszono art. 82 § 1b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa oraz art. 109 ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz. U. z 2018 r., poz. 2174 ze zm.). W aktach badanych spraw stwierdzono dowody popełnienia czynu wyczerpującego znamiona przestępstwa skarbowego z art. 80 § 1 ustawy z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (j.t. Dz.U. z 2018, poz. 1958 ze zm.), Kartę informacyjną o ujawnieniu popełnienia czynu zabronionego z kodeksu karnego skarbowego wraz z potwierdzeniem jej przekazania.

Nie sporządzano i nie kierowano Kart informacyjnych o ujawnieniu czynu zabronionego, w przypadkach, gdy podatek obowiązuje, na wezwanie Organu, bez uzasadnienia, nie przekazywał pliku (plików) JPK o żądanej strukturze, dla potrzeb prowadzonej kontroli podatkowej.

Czynny żal

Na wniosek podatnika składany w przypadkach opóźnień w przekazaniu plików JPK_VAT, odstępowano od karania (skuteczny czynny żal, niska szkodliwość czynu).

9. Wykreślenia z rejestru VAT w związku z nieskładaniem JPK_VAT

W Urzędzie Skarbowym Poznań-Winogrady zadanie w zakresie weryfikacji i analizy przesłanek do wykreślenia podmiotów z rejestru podatników VAT jest realizowane cyklicznie, w postaci analizy comiesięcznych (lub kwartalnych) raportów o składanych deklaracjach lub obrotach „zerowych”. Prowadzona jest także analiza, czy w stosunku do danego podatnika nie były prowadzone inne działania, i w jaki sposób podatnik reagował na wezwania do niego kierowane.

W odniesieniu do weryfikowanych spraw stwierdzono:

- w jednym przypadku długie przerwy pomiędzy kolejnymi czynnościami służbowymi wobec podmiotu (wezwanie z września 2018 r. - zwrot nie podjęto - “adresat wyprowadził się”, kolejne wezwanie z maja 2019 r., brak wizji lokalnej), w konsekwencji późno sporządzono kartę w celu wykreślenia podmiotu i tym samym z opóźnieniem wykreślono podatnika z rejestru VAT.
- zachodziły przesłanki wcześniejszego wykreślenia z rejestru podatników VAT czynnych: (udokumentowany brak kontaktu z podatnikiem, podatnik nie zgłosił zmiany adresu).

10. Zasadność pobrań i prawidłowość wykorzystania pobrań JPK

W oparciu o wydruki „Monitorowanie dostępu do danych WRO-System”, na próbie 5 pracowników Urzędu Skarbowego Poznań-Winogrady przeprowadzono analizę prawidłowości pobrań z WRO-System plików JPK_VAT. Na okoliczność weryfikowanych pobrań plików JPK_VAT przedstawiono dokumentację spraw, w toku których pracownik pobrał i wykorzystał JPK_VAT. Akta spraw, dane w systemach informatycznych Urzędu (Biblioteka Akt, e-ORUS, Poltax KONTROLA) wykazały, że pracownicy komórki SKP, SKM, SKA1, SKA4 wszystkich weryfikowanych pobrań plików JPK_VAT z WRO-System dokonali, w związku z realizacją własnych zadań służbowych. W odniesieniu do badanej próby nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie zasadności pobrań i wykorzystania plików JPK_VAT.

W 2 przypadkach czynności sprawdzające z wykorzystaniem JPK_VAT, w zakresie weryfikacji zasadności zwrotu podatku VAT, nie zostały zaewidencjonowane w e-ORUS. Wprowadzono je niezwłocznie po zakończeniu kontroli Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu.

11. Kontrola funkcjonalna sprawowana w zakresie badanego obszaru

Zagadnienie – Wykorzystanie plików JPK w kontrolach podatkowych oraz w czynnościach sprawdzających zawarto w pkt 14 i w pkt 11 priorytetów wskazanych przez kierownictwo Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu do kontroli funkcjonalnej w 2018 r. w urzędach skarbowych i urzędzie celno-skarbowym woj. wielkopolskiego.

Za prawidłową organizację i działanie kontroli funkcjonalnej w systemie kontroli wewnętrznej, a także za należyte wykorzystywanie wyników tej kontroli odpowiedzialność ponosi Naczelnik Urzędu.

W planie kontroli funkcjonalnej na rok 2018 Urzędu Skarbowego Poznań-Winogrady w zakresie kontrolowanej tematyki ujęto:

- „Wykorzystanie plików JPK w czynnościach sprawdzających w zakresie zasadności zwrotu podatku VAT, kierownik komórki SKA4”
- „Kontrola prawidłowości i terminowości odnotowywania zakończonych kontroli podatkowych w podsystemie KONTROLA z uwzględnieniem dokumentów oczekiwanych oraz wykorzystania plików JPK w kontrolach podatkowych”
- „Zgodność i zasadność uprawnień pracowników do systemów informatycznych w świetle wykonywanych zadań”.

Zaplanowane kontrole na rok 2018 w powyższych tematach przeprowadzono z częstotliwością określoną w planie kontroli funkcjonalnej Urzędu. Kontrole zostały udokumentowane „Informacją o przeprowadzonej kontroli funkcjonalnej”.

W Informacji z kontroli funkcjonalnej przeprowadzonej w temacie "Kontrola prawidłowości i terminowości odnotowywania zakończonych kontroli w podsystemie KONTROLA z uwzględnieniem odnotowania dokumentów oczekiwanych oraz wykorzystania plików JPK w kontroli" stwierdzono uchybienia: w „Informacjach z kontroli funkcjonalnej” przeprowadzonych przez kierownika komórki SKP brak stwierdzenia, co do prawidłowości ustaleń w zakresie wykorzystania JPK w badanych kontrolach i ich zaewidencjonowania w podsystemie Poltax KONTROLA, co było tematem kontroli.

W jednej z kontroli funkcjonalnej wydano zalecenie pokontrolne i wskazano termin jego realizacji. W wyniku przeprowadzonych pozostałych kontroli funkcjonalnych nie wydano zaleceń pokontrolnych, co wynikało z braku stwierdzenia nieprawidłowości w tych kontrolach.

W planie kontroli funkcjonalnej na 2019 r. Urzędu Skarbowego Poznań-Winogrady,

w zakresie kontrolowanej tematyki ujęto:

- „Weryfikacja protokołu kontroli 3025.SKP/500-2/19/1/UPOW”
- „Kontrola prawidłowości i terminowości odnotowywania zakończonych kontroli podatkowych w podsystemie KONTROLA z uwzględnieniem dokumentów oczekiwanych oraz wykorzystania plików JPK w kontrolach podatkowych”
- „Właściwa weryfikacja zasadności zwrotów w podatku VAT, z wykazanymi w deklaracjach kwotami powyżej 75 000 zł i terminowość ich dokonywania”.

Zaplanowane kontrole na 2019 r. przeprowadzono zgodnie z planem kontroli funkcjonalnej Urzędu i udokumentowano je „Informacją o przeprowadzonej kontroli funkcjonalnej”.

W Informacji z kontroli funkcjonalnej w temacie "Kontrola prawidłowości i terminowości odnotowywania zakończonych kontroli podatkowych w podsystemie KONTROLA z uwzględnieniem dokumentów oczekiwanych oraz wykorzystania plików JPK w kontrolach" zdiagnozowano uchybienie polegające na braku stwierdzenia, w których kontrolach i jakie pliki wykorzystywano, braku odniesienia się, co do prawidłowości ustaleń, zaewidencjonowanych w podsystemie Poltax KONTROLA, w zakresie wykorzystania JPK w badanych kontrolach, co było tematem kontroli.

W wyniku przeprowadzonych kontroli funkcjonalnych nie wydano zaleceń pokontrolnych, co wynikało z braku stwierdzenia nieprawidłowości w tych kontrolach.

Mając na uwadze stwierdzone w wyniku kontroli Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu uchybienia i nieprawidłowości, stwierdza się, że w zakresie badanego obszaru nie wykorzystano w pełni narzędzia, jakim jest kontrola funkcjonalna.

12. W skontrolowanym zakresie stwierdzono:

12.1 Błędy w ewidencjonowaniu ustaleń z kontroli podatkowych w Poltax KONTROLA, w konsekwencji bardzo częste korzystanie z opcji specjalnych i odtwierdzenie postępowań, celem dokonania uzupełnienia lub modyfikacji wcześniej zaewidencjonowanych ustaleń.

12.2 Niezgodności pomiędzy Informacjami o wykorzystaniu plików JPK przekazywanymi do Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z danymi w systemie informatycznym Urzędu.

12.3 Opóźnienia w podejmowaniu czynności sprawdzających w zakresie weryfikacji niezgodności z raportów JPK (3/12 przypadków) – wynoszącą średnio 1,5 miesiąca, licząc

od daty wpływu raportu o niezgodnościach do Urzędu, bądź wysłania powiadomienia ze szczebla centralnego.

12.4 Nieprawidłowo formułowano wezwania kierowane do strony (100% próby) o udostępnienie danych dla potrzeb kontroli - plików JPK na żądanie. W wezwaniach nie określano jaki plik JPK i za jaki okres kontrolowany obowiązany jest przekazać (wezwania zawierają wykaz wszystkich struktur JPK). W sposób niezgodny z przepisami określano (doprecyzowywano) w toku ustnej rozmowy z kontrolowanym, jaki plik i za jaki okres winien być przekazany do kontroli. Wezwania nie zawierały:

- określenia jaki konkretnie plik, za jaki okres podatnik winien przedłożyć, co stanowi naruszenie art. 193a § 1 ustawy Ordynacja Podatkowa,
- określenia miejsca i terminu do przedłożenia dowodu będącego w posiadaniu strony (postępowanie nr 6247), tj. niezgodnie z wymogiem art. 189 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa,
- pouczenia o możliwości zastosowania środka dyscyplinującego.

12.5 Nieprawidłowo sporządzano protokół na okoliczność pobrania danych w formie elektronicznej (*100% spraw pobrań plików JPK na żądanie*). Na moment pobrania pliku JPK na nośniku nie określano jego rozmiaru, sum kontrolnych. W protokołach pobrań brak jednoznacznego określenia jaki plik JPK został pobrany, za jaki okres, o jakim rozmiarze.

12.6 Nie stosowano środków dyscyplinujących wobec podatników obowiązanych od 1 lipca 2018 r. do przekazania plików JPK, a którzy pomimo wezwania Organu nie przekazali żądanych plików JPK dla potrzeb prowadzonej kontroli podatkowej i nie uzasadnili odmowy/braku możliwości przekazania plików. W aktach kontroli z ustaleniem WJODM (*odmowa przekazania plików JPK na żądanie*) brak informacji podatnika o przyczynach niezastosowania się do wezwania i nieprzekazania plików JPK. Brak też kolejnych wezwań o plik (*pliki*) JPK w sprawie. Realizacja kontroli bez żądanych plików JPK może wpływać na czas jej trwania i ograniczać możliwości analiz przeprowadzanych w toku kontroli.

12.7 Późne w stosunku do daty wszczęcia kontroli pobieranie pliku JPK. W skrajnym przypadku plik JPK_VAT pobrano z WRO-System w dniu poprzedzającym zakończenie kontroli (postępowanie nr 6247 wszczęto 12 grudnia 2018 r., a plik JPK_VAT pobrano z WRO-System 21 stycznia 2019 r., protokół z kontroli podatkowej doręczono 22 stycznia 2019 r.).

12.8 Niepełne wykorzystywanie danych z plików JPK, w tym z JPK w innych strukturach niż JPK_VAT. Nie wykorzystywano zestawu testów weryfikacji, w tym testów weryfikacji

merytorycznej stanowiących załącznik do opracowania Departamentu Kontroli i Analiz Ekonomicznych Ministerstwa Finansów, Październik 2017, "Zasady Kontroli z wykorzystaniem Jednolitego Pliku Kontrolnego (JPK)".

12.9 Brak zaewidencjonowania w programie e-ORUS czynności sprawdzających w 2 przypadkach (po kontroli dopełniono obowiązku ich zaewidencjonowania w e-ORUS). Niekompletnie lub nieterminowo ewidencjonowane czynności nie zapewniają pełnej i bieżącej informacji o stanie sprawy, co może mieć wpływ na sprawozdawczość.

12.10 Nieprawidłowości w „Informacjach o przeprowadzonej kontroli funkcjonalnej w 2018 roku: brak stwierdzenia, co do prawidłowości ustaleń, zaewidencjonowanych w podsystemie Poltax KONTROLA, w zakresie wykorzystania JPK w badanych kontrolach a co było tematem kontroli oraz w 2019 roku: brak stwierdzenia w których kontrolach, jakie pliki wykorzystywano oraz brak oceny prawidłowości ustaleń, zaewidencjonowanych w podsystemie Poltax KONTROLA, w zakresie wykorzystania JPK w badanych kontrolach a co było tematem kontroli.

12.11 Uchybienie terminowości działań w zakresie wykreśleń z rejestru VAT:

- długie przerwy pomiędzy kolejnymi czynnościami (w 1 sprawie), w konsekwencji opóźniono sporządzenie karty dla wykreślenia podmiotu i tym samym, z opóźnieniem wykreślono podatnika z rejestru VAT.
- zachodziły przesłanki (w 2 sprawach) wcześniejszego wykreślenia podatnika z rejestru VAT: kilka wezwań bez odbioru - brak kontaktu z podatnikiem.

(akta kontroli pozycja 4 str. 8 - 675)

Informacja o zgłoszonych zastrzeżeniach do projektu wystąpienia pokontrolnego
Naczelnik Urzędu Skarbowego nie wniósł zastrzeżeń do ustaleń kontroli zawartych w projekcie wystąpienia pokontrolnego.
Zalecenia i wnioski dotyczące usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania kontrolowanego urzędu
Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu zaleca: 1. Dochować staranności przy wprowadzaniu ustaleń z kontroli podatkowych do systemu informatycznego Urzędu. Zintensyfikować nadzór nad prawidłowością wprowadzanych danych do systemów informatycznych i wyeliminować korzystanie z „opcji specjalnych” w celu

modyfikacji niepełnych czy błędnie wprowadzonych ustaleń.

2. Rzetelnie sporządzać sprawozdania i informacje, wnikliwiej przeprowadzać weryfikację danych będących podstawą sporządzanych i przekazaniem do Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu sprawozdań, w tym Informacji o wykorzystywaniu plików JPK.

3. Podejmować bez zwłoki działania w celu weryfikacji niezgodności z raportów JPK.

4. Sporządzać wezwania pisemne kierowane do strony o udostępnienie danych w formie elektronicznej, zgodnie z wymogami przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2019 r., poz. 900 ze zm.) - art. 193a § 1, art.155 § 1, art.159, art.187, art.189 § 1.

5. Sporządzać dokumentację z pobrania danych w formie elektronicznej stosownie do przepisów Rozdziału 9, Działu IV ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa. W protokołach pobrania danych w formie elektronicznej jednoznacznie określać jaki plik JPK został pobrany, ilość i rozmiar danych; wygenerowane przy pomocy dedykowanej aplikacji sumy kontrolne każdego pliku, informację o zastosowanym algorytmie do obliczania sumy kontrolnej.

6. Korzystać z instrumentów dyscyplinujących stronę, w przypadku niezastosowania się do żądania Organu przekazania pliku JPK o wskazanej strukturze, z uwzględnieniem motywu działania sprawcy, stopnia szkodliwości społecznej oraz sposobu dokonania czynu.

Od 1 lipca 2018 r. wszyscy podatnicy, którzy prowadzą księgi podatkowe i wytwarzają dowody księgowo w formie elektronicznej, mają obowiązek przekazywać struktury JPK na żądanie organów podatkowych w trakcie postępowania podatkowego, czynności sprawdzających, kontroli podatkowej i kontroli celno-skarbowej. JPK na żądanie ma charakter informacji podatkowej, nieprzekazanie go w terminie może spowodować w określonych sytuacjach sankcje karno-skarbowe czy nałożenie kary porządkowej (*Źródło: www.mf.gov.pl*).

7. Usprawnić czynności kontrolne w zakresie pobierania i analizy plików JPK_VAT z WRO-System i pozostałych struktur plików JPK przekazywanych na żądanie Organu.

8. Doskonalić metodykę w zakresie informatycznych technik analiz danych.

Korzystać ze wskazań w zakresie prowadzenia analiz, w tym z zestawu skryptów do analizy pobranych danych, zawartych w podręczniku „Zasady kontroli z wykorzystaniem Jednolitego Pliku Kontrolnego (JPK)”, przekazanego przez Departament Kontroli i Analiz Ekonomicznych MF, październik 2017 r.

9. Ewidencjonować czynności sprawdzające w e-ORUS moduł CzSp., z zachowaniem

terminowości i należytej staranności w zakresie danych. Stosować Instrukcję Użytkownika aplikacji e-Orus.

10. Sporządzać „Informacje o przeprowadzonej kontroli funkcjonalnej” dochowując należytej staranności ze strony osób przeprowadzających kontrole w celu wyeliminowania błędów i realizacji celu kontroli funkcjonalnej.

11. Realizować zadania w terminach i w zakresie umożliwiającym bezzwłoczne wykreślenie podatnika z rejestru VAT, po zaistnieniu przesłanek.

12. Przeprowadzić kontrolę funkcjonalną w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień w terminie 9 miesięcy od dnia udzielenia informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oraz zobowiązuje Naczelnika Urzędu Skarbowego do przekazania informacji o rezultatach wdrożenia zaleceń pokontrolnych.

Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości

-

Pouczenie

Stosownie do przepisu art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. nr 185, poz. 1092 ze zm.) i § 23 Zarządzenia nr 155/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 23 listopada 2018 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach skarbowych województwa wielkopolskiego i Wielkopolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Poznaniu, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze, a oceny i wnioski zawarte w wystąpieniu pokontrolnym są ostateczne.

Termin złożenia informacji

W terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego należy poinformować Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, uchybień.

PIECZĘĆ I PODPIS DYREKTORA IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ

DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
w Poznaniu
Kes
Marek Kołaciński

.....
Pieczęć i podpis Dyrektora Izby Administracji Skarbowej

Otrzymują:

1. Egzemplarz nr 1 – Naczelnik kontrolowanego urzędu,
2. Egzemplarz nr 2 – strona kontrolująca celem włączenia do akt kontroli.

